

Spis treści

Przedmowa	VII
Wykaz skrótów	IX
Wykaz literatury	XIII
Część I. Komentarz praktyczny z orzecnictwem	1
Rozdział 1. Brak świadomości lub swobody	3
1. Czynniki zewnętrzne a stan wyłączający swobodę	3
1.1. Zagadnienia wstępne	3
1.2. Presja ekonomiczna i stosunek zależności	4
1.3. Atmosfera konfliktu i związane z nią silne emocje	6
1.4. Manipulacja ze strony osób trzecich	10
1.5. Wybór orzecznictwa	16
2. Wyłączenie świadomości lub swobody przy sporządzaniu testamentu (art. 945 § 1 pkt 1 KC)	17
2.1. Zagadnienia wstępne	17
2.2. Wybór spadkobiercy w świetle układu powiązań społecznych testatora	19
2.3. Miejsce sporządzenia testamentu	21
2.4. Więzi rodzinne spadkodawcy	23
2.5. Wybór orzecznictwa	24
3. Wybrane problemy opiniowania w sprawach dotyczących braku świadomości lub swobody	25
3.1. Zagadnienia wstępne	25
3.2. Wybór specjalności biegłego	26
3.3. Opinia łączna i opinia instytutu naukowego lub naukowo-badawczego	27
3.4. Wybór orzecznictwa	29
Rozdział 2. Pozorność	31
1. Forma czynności ukrytej (dyssymulowanej)	31
1.1. Uwagi ogólne. Problem formy czynności ukrytej w judykaturze	31

1.2. Wybór orzecznictwa.....	35
2. Problem tożsamości czynności pozornej i ukrytej.....	36
2.1. Problem tożsamości czynności pozornej i ukrytej w judykaturze	36
2.2. Wybór orzecznictwa.....	40
3. Pozorność umowy o pracę	41
3.1. Zagadnienia wstępne	41
3.2. Dopełnienie formalności związanych z zawarciem umowy o pracę	41
3.3. Gospodarcze uzasadnienie zatrudnienia pracownika	43
3.4. Kwalifikacje pracownika	46
3.5. Relacje pomiędzy pracodawcą a pracownikiem	48
3.6. Stan zdrowia pracownika.....	51
3.7. Wysokość wynagrodzenia	52
3.8. Brak elementu podporządkowania.....	53
3.9. Kwestia dyskryminacji kobiet w ciąży	55
3.10. Wybór orzecznictwa.....	57
4. Pozorność czynności prawnych udokumentowanych fakturami VAT.....	59
4.1. Zagadnienia wstępne	59
4.2. Ustalenie pozorności czynności prawnej w postępowaniu podatkowym	63
4.3. Okoliczności wskazujące na pozorność czynności udokumentowanych fakturami	71
4.3.1. Uwagi wstępne.....	71
4.3.2. Brak faktycznej możliwości wykonania czynności udokumentowanych fakturami	71
4.3.3. Treść umowy	72
4.3.4. Sytuacja majątkowa stron	74
4.3.5. Nietypowy sposób płatności	74
4.3.6. Brak odpowiedniej kontroli wykonywania usług	76
4.4. Wybór orzecznictwa.....	76
Rozdział 3. Błąd i podstęp.....	78
1. Uwagi ogólne	78
2. Błąd a niedbalstwo strony	78
2.1. Zagadnienia wstępne	78
2.2. Stanowisko restrykcyjne.....	79
2.3. Stanowisko liberalne.....	85
2.4. Niedbalstwo strony a podstęp	90
2.5. Podsumowanie.....	94
2.6. Wybór orzecznictwa.....	95

3. Błąd co do prawa.....	97
3.1. Zagadnienia wstępne	97
3.2. Stanowisko restrykcyjne.....	98
3.3. Stanowisko liberalne.....	99
3.4. Błąd co do prawa publicznego	105
3.5. Podsumowanie.....	108
3.6. Wybór orzecznictwa.....	109
4. Błąd co do sfery motywacyjnej	110
4.1. Zagadnienia wstępne	110
4.2. Stanowisko restrykcyjne.....	111
4.3. Stanowisko liberalne.....	115
4.4. Podsumowanie.....	119
4.5. Wybór orzecznictwa.....	120
5. Błąd dotyczący przyjęcia lub odrzucenia spadku (art. 1019 KC)	122
5.1. Zagadnienia wstępne	122
5.2. Błąd co do stanu spadku	123
5.3. Ocena relacji rodzinnych spadkobiercy ze spadkodawcą i składane za życia oświadczenia spadkodawcy w kontekście wiedzy o stanie spadku.....	126
5.4. Wybór orzecznictwa.....	131
6. Możliwość częściowego uchylecia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu lub podstępu.....	132
6.1. Zagadnienia wstępne	132
6.2. Stanowisko judykatury.....	133
6.3. Stanowisko doktryny	135
6.4. Praktyczne znaczenie problemu	137
6.5. Wybór orzecznictwa.....	138
Rozdział 4. Groźba	140
1. Groźba a inne formy presji	140
1.1. Zagadnienia wstępne	140
1.2. Presja o charakterze ekonomicznym	140
1.3. „Szantaż emocjonalny”	143
1.4. Wybór orzecznictwa.....	145
2. Bezprawność groźby.....	145
2.1. Zagadnienia wstępne	145
2.2. Groźba dochodzenia roszczeń lub wykorzystania uprawnień przewidzianych w przepisach prawa cywilnego	146
2.3. Groźba zawiadomienia o przestępstwie i wszczęcia postępowania karnego.....	149

Spis treści

2.4. Groźba wykorzystania uprawnień przewidzianych w przepisach prawa pracy	152
2.5. Groźba protestu, ze szczególnym uwzględnieniem strajku	158
2.6. Groźba popełnienia samobójstwa.....	164
2.7. Wybór orzecznictwa.....	166
3. Powaga i realność groźby	167
3.1. Powaga i realność jako cechy charakteryzujące groźbę	167
3.2. Wybór orzecznictwa.....	171
Część II. Kazusy	173
1. Kazus dotyczący braku swobody.....	175
1.1. Stan faktyczny	175
1.2. Propozycja rozwiązania kazusu.....	177
2. Kazus dotyczący pozorności umowy o pracę	180
2.1. Stan faktyczny	180
2.2. Propozycja rozwiązania kazusu.....	181
3. Kazus dotyczący błędu/niedbalstwa strony	184
3.1. Stan faktyczny	184
3.2. Propozycja rozwiązania kazusu.....	188
4. Kazus dotyczący błędu co do sfery motywacyjnej.....	193
4.1. Stan faktyczny	193
4.2. Propozycja rozwiązania kazusu.....	194
5. Kazus dotyczący błędu co do stanu spadku	196
5.1. Stan faktyczny	196
5.2. Propozycja rozwiązania kazusu.....	197
6. Kazus dotyczący groźby.....	200
6.1. Stan faktyczny	200
6.2. Propozycja rozwiązania kazusu.....	203
Indeks rzeczowy	205